

Журналісти познайомилися з історією Реформації на волинських землях (ВІДЕО)

Кореспонденти друкованих та інтернет-видань, теле- та радіожурналісти – 25 представників волинських ЗМІ відвідали місця, де творилася українська Реформація. Маршрут проліг через Луцьк, Олику, Човницю, Рожище та Кисилін. Луцька лютеранська кірха, а нині баптистська церква, є єдиною пам'яткою готичної архітектури обласного центру.

Володимир Мелісь – керівник соціального відділу оргкомітету R500 у Волинській області, пастор Адвентистської церкви: «Для того, щоб Через медіа змінити ставлення до протестантів, що це люди не замкнуті, що це не якась закрита секта. Але що це люди відкриті, які мають свою історію, і що ця історія пов'язана з Україною. Щоби розширити наш світогляд, подивитися в минуле і проаналізувати сьогодення, що протестанти – це люди, які дбають, думають про свою державу, свою країну, вони мають [тутешнє] коріння, вони мають [історичний] фундамент. Думаю, ці люди, які сьогодні були у цьому просторі, вони зможуть передати, що протестантизм також має основу тут, на Волині.».

Далі на учасників екскурсії очікував Музей історії Луцького братства, де його завідувачка розповіла про діяльність православних братств як реформаційного явища, коли рядові члени церкви взяли на себе ініціативу щодо активізації духовного життя. У музейних залах частково відтворено монастирський інтер'єр, а на вітринах представлені оригінальні предмети церковного вжитку, окремі документи, стародруки, метричні книги.

Олена Бірюліна – завідувачка Музею історії Луцького братства: «Братства, про які я сьогодні розповідала – це православні братства, але однакове [з протестантами] в них – це широкий

мирянський рух “знизу” за зміни в своєму житті, за контроль над питаннями церковного життя, за контроль і якісні зміни, які потрібні були людям”.

У селищі Олика розташовано багато історичних пам’яток. Це Олицький замок, заснований у 16 столітті, Колегіальний костел Святої Трійці, Луцька брама, колишня греко-католицька Стрітенська церква та один із найстаріших костелів Волині – Святих Петра і Павла, який у 16 столітті належав протестантській течії кальвіністів.

Олена Бірюліна – завідувачка Музею історії Луцького братства: “Протестантська церква – це революційний поштовх до кардинальних змін і у свідомості людей того часу, і в суспільних процесах. Революція, так можна сказати, яка започаткувала нову добу”.

У селі Човниця екскурсанти відвідали і молитовний будинок євангельських християн-баптистів, зведений на початку 1920-х років. При всіх режимах – польському, німецькому, радянському – це приміщення використовувалося виключно для богослужінь. У місті Рожище пам’яткою протестантської архітектури є зруйнована баптистська кірха, яку німецькі колоністи звели у 1862 році. Це був один із найбільших залів на території тодішньої Польщі.

Валентин Шевчук – аспірант історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, експерт прес-туру: “Люди отримали Святе письмо рідною мовою, а це в подальшому вплинуло на розвиток писемності в кожному народі. З іншого боку, кожен народ став ідентифікувати себе із певною національністю, виникли національні європейські держави. Це була зовсім інша філософія і погляд, змінилося ставлення до медицини та принципів в освіті”.

Маловідоме тепер село Кисилин кількасот років тому було багатонаціональним містечком, у якому протестанти-соцініани відкрили вищий навчальний заклад. Їхня академія привернула

увагу тогочасних культурних і політичних діячів багатьох країн Європи. Про давню велич цього мальовничого села говорять руїни костелу та монастиря католицьких монахів-кармелітів, а також Свято-Михайлівська церква, яка, на думку місцевого історика Василя Сокола, була соцініанським збором.

**Анастасія Кушнарєва, Жан Стангеліні, Володимир Ковалюк,
Волинь, "Вісті Надії"**